»БРАНИК« ИЗЛАЗИ
шест пута на недељу,
осим на дан после свеца.

ПРЕТПЛАТА И ОГЛАСИ
шаљу се на администрацију
А РУКОПИСИ
уредништву »БРАНИКА« у Нови Сад

Рукописи се не враћају.

БРАНИК

ОРГАН СРПСКЕ НАРОДНЕ СЛОБОДОУМНЕ СТРАНКЕ

ЦЕНА ЈЕ »БРАНИКУ«

на годину	К 32·—	40·— дин.
на по године	К 16·—	20·— »
на четврт године	К 8·—	10·— »

Поједини бројеви стају 10 потура

ОГЛАСИ
рачунају се 10 пот. од реда ситних слова

Уредништво и администрација „Браника“ налази се у кући дра Мих. Полита-Десанчића, грчко-школска улица бр. 11.

Број 73. У Новом Саду, у суботу 31. марта (13. априла) 1907. Година XXIII.

Сомборски Срби — дру Политу.

Синоћ смо примили овај телеграм из *Сомбора*:

Благородном Господину

Дру Михаилу Политу-Десанчићу

посланику на угарском сабору.

Нови Сад.

Дичном политичком ветерану и неустрашивом борцу за српску просвету, приликом мушкога држања у борби против законскога предлога, којим се гроб копа српским школама и српској свести, шиљу искрен и срдачан поздрав Срби Сомборци кличући: евала и живео!

Др. Давид Коњовић, протојереј Љубомир Купусаревић, Никола Ђ. Вукићевић, поп-Милутин Гавриловић, поп-Жарко Ј. Поповић, поп-Димитрије Бокшан, др. Лаза Костић, др. Јоца Лалошевић, др. Стева Кронић, др. Коста Бугарски, др. Војин Бикар, др. Бранко Маширевић, др. Ненад Бугарски, Милан Гергуров мерник, др. Радивој Симоновић, др. Емилијан Григоријевић, Мита Калић, Евгеније Ковачић, Алекса ђлем. Папхази, Јован Благојевић, Стеван Илкић, Велимир Чонић, Коста Георгијевић, Данило Гергуров, Миливој Каракашевић, Средоје Гергуров, Ђура Маширевић, Владимир Вукичевић, Милутин Бикар, Радивој Ковачић, Коста Панић, Сава Илкић, Трива Кронић, Љубомир Паланачки, Коста Топаловић, Душан Грујић, Владимир Момировић, Стева Ползовић, Љубомир Ползовић, Паја Вујић, Ђурица Вујић, Јован Вујић Браца, Лазар Топаловић, Ђура Миливојевић, Младен Коњовић, Милан Коњовић, Драга Коњовић, Војин Коњовић, Паја Коњовић, Пера Коњовић, Јоца Коњовић, Лазар Коњовић, Шандор Гергуров, Душан Јанковић, Стеван Арсеновић, Никола Бугарски, Шандор Мојић, Милан Коларић, Владан Теодоровић, Ђорђе Симић, Лазар Попов, Младен Рајић, Милан Рајић, Милан Цинић, Светислав Гергуров, Ђурица Гергуров, Ђурица Лалошевић, Коста Козодеровић, Никола Пакашки, Ђура Бељански, Добра Чичовачки, Младен Илкић, Гавра Шћупки, Велимир Одобашић, Данило Стојшић, Платон Лугумерски, Паја Стојшић, Јефта Стојшић, Јован Канурић, Милан Бранков, Пера Маширевић, Неца Ковач, Лука Стојков, Јоца Туцаковић, Васа Плавшић, Васа Зорковачки, Лаза Дидић, Ђорђе Чордар.

Јуриш на народносне посланике.

— Бурни призори у угарском сабору. —

Оно, што се ономад догодило у заступничкој кући угарског сабора, превазилази моћ и најјаче уобразиље. **На шаку народносних посланика јурнуло је до 400 мађарских посланика**, опколели су шачицу народносних посланика са свих страна, те су једног од тих посланика — према нашим ономадашњим телеграфским извештајима — скоро и **истукли**.

Шта је шовинистичкој саборској већини дало *једва дочекана повода*, да њих 400 изврше јуриш на народносне посланике, то смо јавили читаоцима „Браника“. Румунски народносни посланик др. Александар *Вајда-Војевод* цитирао је у свом великом говору једну, по Мађаре увредљиву песму, с којом се ни он сам, а ни остали народносни посланици нису истоветовали. Народносни клуб *осудио* је поступак посланика Вајде-Војевода, а тој осуди дали су јавно у седници израза и сами румунски народносни посланици. Сам Вајда-Војевод *молио* је сабор *за опроштење*, но све то не беше доста некојим шовинистима, *као* што је на пр. др. Ђорђе *Нађ*, који нема друге способности да се истакне, него *вређа женске*, због чега је добио оно „Infamule!“ (*Подлац!*) Тај Ђорђе Нађ и њему слични елементи међу коалиционашким „оцима отаџбине“ *јуришали су на народносне посланике* и словачког народносног посланика Ф. *Скичака* умало нису *истукли*, јер није хтео да устане, кад се гласало за предлог, да се Вајди-Војеводу даде укор.

Као што смо већ казали, посланик Вајда-Војевод је погрешио, кад је *онакову* песму изнео у сабору. *Није се требао послужити начином, којим се мађарско-чивутска штампа из дана у дан служи против немађарских народа.* Мађари су се у сабору *с правом* узбунили против цитирања песме, у којој се јако вређа мађарски *народ*, који није крив за грехе оних „изабраника“, што му се намећу за ултра родољубе. Али да ли су Ђорђе Нађ, Гаврило Угрон (што је лиферовао Бечу зоб) и други, који су довикивали ономад народносним посланицима најужасније увреде, — да ли су ти „оци отаџбине“ помислили на оно, што пештанска штампа и њени приврженци по провинцији пишу против немађарских грађана ове наше заједничке отаџбине? Нису! Нико од Мађара *не осуђује* на пр., кад „Епти Ујшаг“ каже, да *све Србе ваља бацити на потребну средину Жутога Мора*, нити су осуђивали, кад „Еђетертеш“ недавно назва Румуне *„циганском нацијом“*. Није се нашао ниједан државни одветник, да због таквих страшних напада на српски и румунски народ повуче на одговорност дотичне листове! Мађари су се страшно узрујали због несретне песме, коју је Вајда-Војевод изнео у сабору. Сасвим разумемо ту узрујаност. Али уједно морамо казати: Јелте, суграђани наши, *како то* боли, *кад се један народ дирне у живац!* А, видите, *ваша штампа, па онда којекакви штребери сваки дан наносе такове увреде милијонима немађарских грађана Угарске*, увреде, од којих им ускипти крв у жилама, али ти милијони — *ћуте и трпе*!

Догађаји, којих поприште ономад беше угарска саборница, жалосна су илустрација народносних прилика у Угарској. Они су знак, да *терор* огромне већине против шачице народносних посланика *почиње да слави оргије*. Увређеном поносу и националном осећају Мађара дао је *најјајнију сатисфакцију* и народносни клуб и сам посланик др. Александар Вајда-Војевод. Али то данашњој већини у угарском сабору *није доста*. На уста самог министра богочасти и јавне наставе, грофа Алберта Апоњија, развија она сада чудну теорију, да *Вајда-Војевод сад више не може бити посланик*, пита више траже од народносног клуба, да Вајду-Војевода *искључи*!! Народносни клуб је на тај чудни захтев одма одговорио закључком, да не може бити говора о том, да Вајда-Војевод положи мандат, јер за све, што он као посланик чини, одговоран је он само својим бирачима.

Тешко нам је описивати призоре, што су се одиграли у ономадашњој седници угарског сабора. Можемо замислити ужасни положај, у ком су се налазили народносни посланици, кад је на њих јурнуло стотинама раздражених чланова владине странке.

— *Ваља га обесити о фењер!* — грмио је коалиционаш Геза Луби, кад је Вајда-Војевод молио само неколико минута стрпљења, да разјасни, шта је хтео цитирањем оне песме. После тога је дошао још и инсулт против Скичака, а и Вајда-Војевод би био инсултиран, да га посланици др. Михаило *Полит-Десанчић* и др. Јулије *Мању* нису испратили из саборнице.

Суморна су времена, у којима живимо, јер страсти и крајња нестрпљивост отимају све више маха!

Мишљења о „благовештенском“ збору.

На све јачу осуду у патриотској српској штампи наилази бестидна „благовештенска“ комедија Јакова *Томића*. Орган српске народне странке у Србији, „*Српска Застава*,“ у свом 74. броју има под насловом: „*Српско-мађарски збор у Новом Саду*“ управо класичан чланак, у ком је осветљено неваљалство Јаше Томића и његове „*благовештенске*“ браће. Чланак у целости преносимо. Он гласи:

»Прошле недеље била је у Новом Саду велика представа са познатим циљем: за опсенити простоту. На њој је било много посланика са угарског сабора, са грофом Арведом Телекијем на челу. Он је заказао велики збор својих бирача, да им објасни свој програм. У пидат су му дошли другови свих племенских раса, што су заступљене у Угарској, па, наравно, да је ту било и Семита, који су својом насртљивошћу и безобразлуком тај велики збор зачињавали.

Да је тај збор важан, доказује и наш Пресбиро у Београду, који нам је о њему послао на два полутабака хектографисан извештај, да га саопштимо нашим српским сељацима у Хомољу, Златибору и око Копаоника, па и онима у пишавској и моравској долини, који се од поплаве једва спасавају. Ваља и они што да чују о племенитом грофу Арведу Телекију, о Аладару Шомођију, који мирише на гушчју маст, па и о великом тићу радикалском, Јаши Томићу, који се на том збору прославио својим јединственим говором који је кулминовао у оној изреци: за опсенити простоту.

На поклич новосадског жупана Аладара Баље, сакупило се, као што би то Хрвати рекли, шест стотина «згољних« Мађара а на позив Јаше Томића, похитало је толико исто Раца, како би то Мађари рекли, да запечате српско мађарско пријатељство. Племенити мађарски гроф је признао, да је Апоњијев предлог о недржавним школама и сувише опор, да га немађарске народности без мргођења прогутају, али ће он настати, да се бар у извођењу колико-толико према Србима ублажи, т. ј. ако му они обећају, да ће опет за њега гласати. Па шта ћете више? Зар то није доста од једног племенитог мађарског грофа? Још те како, и велика му хвала на том искреном обећању!

Тада је громовник радикалски Јаша устао да грми, како се радује, што му је дозвољено, да на овом збору може говорити, јер се и онако сви разумевамо, па је декламовао химну Кошуту и Кошутовцима, доказујући, како је цео српски народ одушевљен за мађарску независност, па ће се и овом приликом сав заложити за независност мађарског „ђумрука«, јер је у том једини спас српско-народног опстанка у Угарској! Што се тиче школа и њиног помађаривања, о томе је донесена резолуција у Бечкереку, и довољно је, што је поднесена угарском сабору, па ће о њој говорити и Јаша Мркшић и Јоцика Манојловић и др. Мушицки. Но, шта вреди и говорити, кад се зна, да је то колико и бацати грах о зид. Кога је молити, није га срдити. Радикалска ће политика стећи у Мађарима пријатеље, па ће српски народ добити кога *фешћана, вицишана и солгабирова радикала*, а они ће чувати и цркву и школе, и српско име, и српски језик, и све, што српски народ тражи и жели. Њима ће мађарски Цигани свирати поред Кошутове песме и Милетићеву песму, онако исто, као што се и на банкету после овог збора у томе паритет држао. *Главно је, да ми Мађаре помогнемо, да они дођу до свог циља, да добију своју независност*, — а у овај мах бар независан »ђумрук«, који ће, Бога ми, заштитити и националне интересе српских радикалаца у Угарској.

Јаша Томић, онај исти, што је пре толико година убио идеалног Мишу Димитријевића, а који је сада већ српских радикалаца, хтео је овим збором да утврди политички успех, што га је он постигао. Хтео је самосталцима из Хрватске да покаже, како он није мачји кашаљ. Успех његове високе и велике политике је овај српско-мађарски збор у Новом Саду, где је он пред тако племенитом вармеђашком господом *представљао магарца, званог у свашове*.

Хвала г. Иванићу, шефу нашег пресбиро-а, који је у име Пашићево констатовао и оваку срдњу као неки српски национални успех, који кулминира у том, што је племенити Арвед Телеки био толико милостив, да за љубав неколико стотина гласова српских слуша Јашу и Бранка (Илијћа), како српски „диваниду“, па је, „азебата“, слушао, крај мађарског „Созата“ и Милетићеву песму: „Орао кликће“. Још ако је поред Јаше заиграо и „рацко коло“ онда је то, теремтете, заиста велики радикалски национални успех!

Саопштили смо ово, да и ви тамо на Златибору и Копаонику видите, с каквим нас срдњама наш добро плаћени пресбиро гњави.

Ми морамо протестовати противу једностраности и партизанске тесногрудости, која се у том скуно плаћеном надлештву тера. *О овој срдњи нам се шаљу два полутабака, а о говору, што га је држао др. Полит Десанчић, кога су пропратили*

сви страни листови, **ама баш ни једне речи.**

Толико о том српско-мађарском збору у „Ујвидеку". Ако су сви радикалски успеси као тај, онда благо српском народу!"

Под насловом „*Једна фанфаронада*" има у јучерашњем (88.) броју београдске „*Штампе*" ова веома згодна оцена „благовештенске" комедије новосадске:

„Ономад је у Новом Саду одржан један политички збор. Новосадски посланик, гроф Арвед Телеки, полагао је рачун својим бирачима о своме раду на Сабору. Поред Мађара на томе збору били су и Срби радикали са својим дичним вођем Јашом Томићем.

Наш прес-биро растресао је ту ствар као неку заједничку манифестацију Срба и Мађара, придајући јој нарочити политички значај, док по пештанским извештајима *ствар стоји сасвим друкчије*, управо онако каква и јесте.

Гроф Телеки и остали присутни мађарски посланици вршили су свој посао у границама програма данашње мађарске владе, а Срби радикали, са својим дичним вођем Јашом Томићем, пашли су се ту међу Мађарима као какви *пустосваши*, кад већ пису бирачи племенитог грофа.

До какве лудорије још неке довести један заблудели народ политички шарлатани, разни Томићи, Мушицки и њима слични чинови."

И тако суде о новосадској радикалској клики *сви поштени Срби*. А држимо, да ће Јакову Томићу казати своје мишљење о његовој *благовештенској комедији* и сви *поштени радикали*, из чијих груди помађарени и почивуђени Томич Јакаб није могао ишчупати српско срце, српски осећај!

НОВИ САД, 30. марта 1907.

— **Још један глас против Апоњијева зак. предлога о школама.** Из **Вршчева** нам пишу, да је онде у ванредној скупштинској седници, одржаној 22. о. м., на предлог честитога пароха г. Младена *Боберића* једногласно решено, да се општина огради против Апоњијева зак. предлога о вероисповедним школама и о уређењу учитељских плата.

Евала дичним Вршчевчанима!

*

До сада су против Апоњијева злогласног законског предлога о школама дигле глас и тим посведочиле своју родољубиву свест ове наше дичне општине: **Бачко Петрово Село, Српски Елемир, Српски Падеј, Српски Крстур, Соколовац, Чуруг, Чаково, Велика Кикинда, Сентомаш, Куман, Рудна, Панчево, Мол, Српски Арадац, Нови Сентиван, Тараш, Винковци, Вел. Ст. Миклуш, Бега-Св. Ђурађ, Кулпин, Меленци, Старе Шове, Ада, Суботица, Ђурђево, Госпођинци и Вршчево.**

— **Пишти!** Данашња „моргењача" крваве „Заставе" љуто пишти, до Телекија се чује. Онај невољалац, кога смо ми излили из рупе и морао је бар нешто нешто да промуца у својој прљавој пачаври о Апоњијеву законском предлогу, у тој „моргењачи" употребио је и последњи остатак своје мајсторије у *извртању*, не би ли доказао неке „смешне клевете"! Али нешто не иде од руке старом грешнику то извртање, јер покор, што га је он у последње време начинио, не опра ни највештије извртање. Очајни Јаков види, да га је народ српски једва једном познао у *правој* му боји, и за то удара у извртање, грдњу и лаж, — старо његово оружје, по већ зарђало и изанђало. Слабо сече!

Збуњен шамаром, који му је дао српски народ, Јаков *лаже* онима под сувачом и на сеоским рогљевима, да је „и гроф Телеки изјавио, да се и он у свему не слаже", знате, с Апоњијевим предлогом. Нити се каже, коме и где је то Телеки изјавио, нити ће тој тврдњи Јаковљевој нико веровати, као што му нико не верује, што у истој „моргењачи" каже, како је он „доказивао, да би то било велико зло, ако се тај законски предлог прими." То Јаков Томић **није доказивао**, јер **није смео** од пештанских госа и од својих новосадских заштитника и пријатеља у Кошутовој странци. Бадава се копрца човек страшне, туђинданске прошлости, српски народ му је пљунуо у лице. Дошао је крај његову опсенарству! Бадава нас денунцира, да смо ми „омаловажавали" потписе 30.000 Српкиња — вине му лажи не упаљују.

Него у погледу патријарховске ствари Јаков је сад попустио. Он нам сад пророкује, да ће патријарх Бранковић „сам поднети оставку". Е, баш смо радознали, кад ће то бити.

Што се тиче саборских закључака, ту Јаков опет говори неистину. Ми у целости одржавамо вест, коју смо о том јуче донели. А Јакову је од воље, да и даље *лаже*. Та он не би могао живети без лажи!

— **„Час" о радикалском опсенарству.** И у словенски свет продрла је вест о неваљалом и падајничком држању Јаше Томића и његове пачавре „Заставе" у питању помађаривања наших вероисповедних школа.

Орган чешких реалиста „*Час*" донео је недавно један чланак ради информисања својих читалаца о приликама немађарских народа у Угарској. У њему се између осталога вели о Србима ово:

„Споменули смо о *двоструком становишту српских радикала*, управо њихова вође Јаше *Томића*, уредника „Заставе". *Крвава* је то *иронија, да се у листу, који је основао стари српски вођа Милетић, шири политички правац* **народног самоубиства**. Јер шта је друго очајна политика Томићева, која мисли сачувати српски народ тако, *ако жртвује његову авангарду*, која је насељена на земљишту Угарске? Каква је то неразумљива мисао, помагати Србима у Краљевини тако, да им се отварају границе за прилив туђинскога мора? И зато *не сме Томић да устане против Апоњијева закона*, који хоће да запечати судбину сваке народносне школе. Разуме се, да *мађарски листови због тога Томићу певају читаве дитирамбе*: како би такав требао да буде сваки народносни борац, како на њега треба да се угледа стари Полит, који се непрестано усуђује да пише у свом „Бранику" против те сумахнуте политике".

Сви шири кругови прозиру опсенарство српскога Катилине!

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

— **Српска освета.** Напад бугарске чете на српско село Рудник, убиство седморице Срба и спаљивање тридесет српских кућа, изазвало је *освету од стране Срба*. Под вођством једног учитеља из Рудника, Срби су напали на бугарско село Брезнину у срезу скопљанском, *попалили више кућа и убили једног Бугарина*.

— **Погибија бугарскога војводе Развигорова.** У среду, 21. марта, у вече погинуо је у *Штипу* чувени бугарски војвода Миша Развигоров. Њега су Турци опазили, кад је ушао у неку кућу са својом четом. Кућа је одма била опкољена и Миша био позван на предају. Овај то није хтео учинити, те се отвори борба. После извесногa времена у кући се чуо пуцањ бомбе и убрзо се појавио пожар. Развигоров са свима својим четницима изгорео је у кући. Пожар се пренео и на околне куће, од којих су многе изгореле. И мусломанско становништво напало је на Бугаре. Развигоров био је највећенији и најинтелигентнији бугарски револуционар. Пре неколико година био је у Скопљу професор у бугарској учитељској школи и одатле је отишао у планину. Он је био стално војвода у скопскоме санџаку а највише се бавио у околини Штипа. Био је неко време и инспектор скопских чета.

— **Немири у Румунији.** Званичне новине публиковале су апел, који је влада упутила грађанима целе земље. У њему се констатује, да је земља прошла кроз врло опасну кризу, али је парламенат, војска и чиновништво вршило своју дужност, те је сада мир повраћен. Пошто је мир повраћен, прва дужност владе биће уређење администрације и јавне наставе на здравој основи, да би се избегле рђаве навике и обичаји, који спречавају и уништавају радну снагу и производњу. Ове реформе треба да осигурају благостање сељака, али без штете по законите интересе сопственика имања.

Влада најтоплије препоручује свима грађанима да се потруде те да се што пре утврде братски односи, који треба да владају међу свима синовима земље.

Позив на претплату.

Са 1. априлом 1907. године почиње **нова претплата** за „Браник".

Можемо са задовољством погледати на наш рад и на одзив српске одабране публике на тај наш рад. Све, што је у Српству солидно и одабрано — то чита наш лист и одобрава правац нашега листа. Ми нисмо спали на то, да торбаримо са нашим листом и да намећемо наш лист. Правац и садржина нашега листа по себи је препорука нашем листу.

Претплата за „Браник" износи:

на читаву годину	32 К.
на по године	16 К.
на четврт године	8 К.

а може се претплатити и **месечно** са 2 круне 70 пот. За Србију према већој поштарини износи годишња претплата: 40 динара, погодишња 20 динара, и четвртгодишња 10 динара.

Претплата се шаље поштанском упутницом **на администрацију „Браника".**

Молимо наше поштоване претплатнике, који су послали претплату по старој цени, да вишак изволе попунити.

У **Новом Саду**, 21. марта 1907.

Управа и уредништво „Браника".

ЛИСТАК.

ПУСТОЛОВ.

(Наставак.)

Већ је имао мало удела од славе, име му је било познато преко новина, те је сад тежио за богатством. Он је био потпуно уверен, да је достојан краљичине љубави или ћерке каквог милијардера, којој би славно име дао у замену за богатство.

Другови и друштво са искреном радошћу, без зависти и љубоморе примили су старог доброг познаника, који је једва могао многим позивима задоста да учини, али је зато свугде отишао и стрпљиво чекао, када ће се појавити његова звезда.

Једина грофица Брезијé примила га је хладно. Њен син је још једнако био само потпоручник, а Роберт већ капетански кандидат. Ово је било тешко опростити. Тим већма се радовао гроф, да је синовљев избавитељ после толико крвавих бојева здрав и читав дошао, и журио се да му преда тобоже заштеђени новац од имања за време његова одсуства и уједно да му поклони лепа три пунокрвна млада коња, тако нежно, да поносити Роберт није могао поклон одбити.

Коње је почео тренирати и већ идућег пролећа појавили се на трци и набрзо су постали популарни. Роберт са својим великим знањем, хладнокрвношћу, чвретом вољом, водио их је с победе на победу. Срећа га није остављала ни код зеленог стола. Био је сретан у картама, али срећа у женидби још никако да се појави.

Приход му је допуштао, да живи сјајно, као какав милијонар, а свако је знао, да осим оног малог добарцета ништа друго нема.

Онда је добио име: «пустолов», али не злонамерно или из зависти. Та свако га је волео. Једна лакомислена реч проузроковала је, па су га другови и остало друштво зато тако прозвали, само он није ништа знао о тој титули.

То име заиста му је и доликовало, јер је било много чега, што се са тим надимком слагало.

Али то је факт, да је живео као какав милијонар. Ослањао се само на своју срећу те је више пута тако велике суме мењао на коцку, да му вредност имању није износила ни пети део.

Ово је за њега била управо велика несрећа. Брижне матере и очеви, који су с рачуном живели, узели су то за озбиљну махну. Врло многим богатим наследницама срдашца су уздрхтала, кад су погледале лепог делију, а сам Бог зна колико је кудравих главица сањало на свиленим јастуцима о лепом јунаку, који је у свему личио на Роберта, а на јави свака се поплашила од „пустолова".

Роберт о свему није ништа слутио. Он је тврдо веровао у своју срећу, знао је, да ће се та звезда појавити на небу. Да је знао, како је она далеко од њега, можда би изгубио био храброст.

Једне ноћи изненада умре гроф Брезијé а с њиме оде у гроб и Робертов највернији пријатељ. Грофица се пожурила, да се опрости руковања његовим имањем, које је гроф иза себе у најбољем реду оставио и после предаје Роберт је добио још лепу своту новаца.

Али тако је изгледало, да је са старим грофом нестало и Робертове среће. На трци и на зеленом столу стала га је гонити несрећа. Био је и сувише поносит, а да је дао приметити у начину свога живота или у манирима, да је почео по мало оскудевати, а тим већма почео је вијати, присиљавати срећу. Имање је оптеретио, био је приморан продати коње. Бадава су му добри пријатељи нудили помоћи, кредита, он је све то поносито одбио и обратио се кајишарима.

Наједанпут опази, да је све пропало.

Једно јутро пуковник гроф Белијé позове га к себи и озбиљно, доброћудо, очински му проговори:

— Многе тужбе и пријаве има против Вас. Саме неисплаћене менице, прљави кајишарски дугови, а то укупно износи велику своту. Боли ме, што се то десило са мојим најбољим официром, али ми дужност налаже, да не дам, да на моје часништво падне икаква мрља. Видите, драги поручниче, Вас већ давно називају пустоловом, а морате и сами признати, да сте велик ветропир. Немојте да се узбуђујете! Ја Вам говорим, као добар пријатељ Вашег оца и као Ваш претпостављеник. У оваквим приликама не можете свој чин дуго задржати и на сваки начин морате наћи начина, да се ове беде избавите. Неизмерно бих жалио, кад би Вас морао изгубити. За то употребите све и сва, само да се извучете из незгодног положаја, а будите уверени, да ћу Вам у свачем бити у помоћи, да не морате бити приморан захвалити се на чину.

На ове речи одговори Роберт охоло:

— Допустите ми, господине пуковниче, да одмах сада захвалим на рангу!

— То не! — одговори Белијé. — Немојте се одмах лаћати последњег средства. Али даћу Вам за сад допуст на шест недеља. За то време зацело ћете наћи какав modus vivendi. То сам хтео да Вам кажем и понављам, да сам вољан у свако доба и у свачем бити Вам у помоћи. До виђења!

(Наставиће се.)

ДОПИСИ.

Из вел.-кикиндског протопопијата, 28. марта 1907. (*„Лупаштво“ и пб једног радикалског попа.*) Последњи — 12. — број „*Српског Сина*“ даде нам и опет један доказ више, да су *радикали* сви свуда *једнаки*: разметљивци, хвалисавци, јуначине од мегдана и т. д., а све „за опсенити простоту“!

Ево у чему је ствар.

У предепоменутом броју „Српског Сина“ штампан је записник збора свештенства вел.-бечкеречког протопрезвитерата, одржаног у Вел. Бечкереку дана 21. јануара (6. марта) о. г., где под бр. 2. читам ово:

„Председник јавља, да је јереј *Др. М.*, протопрезвитератски помоћник, отпутовао, *извинивши се болешћу своје матере* депешом, која се под а) овом записнику прилаже... (Није ли то онај *Драгушин Мојић* из Вел. Бечкерека, о ком је социјалистички лист „Народни Глас“ лане донео једну управо страшну белешку? — Ур. „Бр.“)

Овако записник, а г. *Др.* се *јуначи по Кикинди*, како му „*начело*“ *његово радикално ње допушта*, да је у друштву оних свештеника, који хоће патријарха да „пе ру“; па чак напунио тиме главу и своме иначе доброћудном поочиму, те овај са уживањем сваком прича, како му је посинак чврсти радикал, радикал, ра̑но!, вели старац, а овамо се тај поп радикал депешом *понизно извињује*, што збору присуствовати не може!

Држали смо, да је ово нужно било изнети на јавност, те оваковима здерати образину, да српски свет и овом приликом види, ко су и какви су радикали. „Застава“ је после тога збора подигла дреку од радости, како томе збору толики и толики свештеници не присуствоваху а ми ево из записника и прилога видимо, да су једни спречени болешћу, други дужношћу, те на збор доћи не могоше; једни изјављују своју сагласност са решењем збора и т. д.

Лажи и обмано, ти можеш још само међу радикалима царствовати, а све, што је боље, свесније, отреситије у народу нашем, *гнуша се и гади машоре лажуре „Заставе“* и њених патрона!

Вел. кикиндски Алмажан.

Новости из места и из народа.

Нови Сад, 30. марта 1907.

— **Српско народно позориште**. У јучерашњој седници управног одбора „Друштва за српско народно позориште“, *сазваној поводом брошире дра Лазе Станојевића*, по дужем претресу те ствари решено је по предлогу члана дра Јована *Радивојевића Вачића*, а на захтевање самог начелника српског народног позоришта А. *Хаџића*, да се *изашаље одбор, који ће извидети, шта је истина у тој ствари* и има ли што стварнога у тој брошири и после поднети у року од шест недеља управном одбору о томе као и о садањем стању нашег позоришта извештај. У тај одбор изабрани су: подначеник др. Гедеон *Дурђерски* и чланови Душан *Радић* и др. Ђура *Трифковић*.

— **У спомен † Ђоки М. Поповићу**. Из спека приложника место венца у спомен † Ђоки М. Поповићу у 70. броју нашег листа случајно је изостало, да је 2 круне приложио г. Никола *Ивковић*.

— **„Невенова“ скупштина**. Лицем на Благовести овдашње српско занатлијско певачко друштво „*Невен*“ одржало је своју годишњу главну скупштину. За председника једногласно изабран је г. проф. Јован *Живојновић*, а тако исто једногласно су изабрани: г. г. В. *Крендић* за потпредседника, Живојин *Петровић* за благајника и Т. *Грујић* за перовођу. Одборници и остало чланство изабрано је једногласно.

При избору председника познати „даровити“ радикалски фанатик др. Миладин *Свињарев* предложио је за председника „Невену“ Јакова *Томића*. Више чланова устадоше против тога глупог и безочног предлога из разлога, што међу члановима потпомагачима „Невена“ има и таквих Срба, који би *сместа иступили из чланства*, чим би један *убица* постао председником »Невену«. „Па накнадићемо *ми*, што они плаћају!« нетрча др. Свињарев, као да је само до тога стало, да буде више новаца, а не и до тог, да што више одличних Срба буду чланови „Невена“. А ко су то „*ми?*“ Ваљда др. Свињарев и његов идол Јаков!

Предлог дра Свињарева је *пао*, те тако је за председника изабран г. проф. Живојновић.

— **Атлетска представа**. У недељу 1. (14.) априла о. г. приказаће се у позоришту Лазе Дунђерскога новосадском свету чувени атлета и учитељ гимнастике Петар *Зебић*, који се продуцирао по свој Европи. Програм овдашње његове продукције састоји се из једанаест тачака, готово невероватних појава. На крају ће бити велико утакмичко рвање. Почетак продукције је у осам сахата у вече а цене местима су умерене; најскупља су седишта по 1 К 60 п. Пријатељима гимнастике нека је препоручена ова занимљива продукција атлете Петра Зебића.

— † **Никола Недељковић**. У Кленку је пре неки дан преминуо некадашњи љубимац овостране српске позоришне публике, дугогодишњи ревносни и савесни члан наше народне позоришне дружине Никола *Недељковић*. Покојник је од постанка нашег народног позоришта, од године 1861., пуних четрнаест година, до године 1875., био један од најзабављенијих и највреднијих српских глумаца. Играо је љубавнике и јунаке а био је добар и као приказивач комичних карактера. Новосадске „Даница“ шездесетих година прошлог века често с похвалом спомињу покојног Недељковића. Тако се у „Даници“ за годину 1864. у 5. броју вели за њ, да игра, као и увек, на задовољство; сада га — вели тадашњи рецензенат — видесмо у гдекојим комадима на пољу, које управо није његов ресор (као н. пр. Даша у комаду „У лажи је плитко дно“), пак се сасвим добро држи. И у „Позоришту“ се често спомињао с признањем, но најлепше му је признање одано, кад се 27. фебруара 1875. као мајор Фердинанд Валтер у Шилеровој грађанској жалосној игри с натписом „Сплетка и љубав“ опростио од новосадске публике. У 24. броју „Позоришта“ те године веома је лепо окарактерисан његов рад и заслуге му за наше народно позориште. Изнети све улоге, у којима се покојни Недељковић одликовао, значило би исписати сав репертоар шездесетих и прве половине седамдесетих година прошлог века. Главна су струка покојном Недељковићу били трагични љубавници а угледна његова мушка појава много је придоносила, да су му ти ликови вазда били снажни и симпатични. Као интелигентан глумац окушао се и на књижевном пољу те је написао две историјске драме — „Дејан, жупан требињски“ и „Краљ Милутин“ — које су штампане угледале света у Новом Саду године 1867. Недељковић спада међу оне наше уметнике, који су се одрекли уметниковања, ма да су на том пољу само брали ловорике — као међу осталима и Марија Цветковићева и покојна Јелена Маринковићка — но који су својим ваљаним и оданим радом осигурали себи дично место у аналима српске глумачке уметности. Недељковић је од преко тридесет година амо ишчезао био те по готову био и заборављен; бар млађи, данашњи нараштај не зна за њ. Но који памте прва времена нашег народног позоришта и знају, како је мучно било крчити пута српској позоришној уметности, ти зацело не могу на ино а да из дубине душе захвално не вапију: Слава Николи Недељковићу, ревном пијониру српскога глумства, и вечан му спомен!

Новости са стране.

— † **Хана Квапилова**. У Златном Прагу је прекјуче у 41. години свог века напрасно, од капље, преминула пројина чешког „Народног Дивадла“, прослављена чешка глумица Хана Квапилова. Покојница се нарочито одликовала као приказивачица модерних женских типова, какви се налазе у делима Герхарта Хауптмана, Хенрика Ибзена, Хермана Судермана и других. Приказујући те типове није ишла за спољашњим ефектима, него је више пазила на финије душевне емоције. Скроз и скроз је била природна те је пре свега настојала, да задоста учини интенцијама самога писца, чије дело приказује, а не да обрати сву пажњу на себе. Као натписна јунакиња у Ибзеновој „Нори“ и као Мона Вана у истоименој драми Белгијанца Метерлинка била је просто непадмашна. Пуних деветнаест година била је најчвршћи стуб чешкога „Народног Дивадла“ у Златном Прагу. Удата је била за чешкога одличнога књижевника и драматурга Јарослава Квапила.

— **Бесплатна места у Лудовицеуму**. Заменик новосадскога градског начеоника Игњат *Ертл* јавља, да у овдашњем магистрату код војног одељења (на другом спрату 32 врата) лежи и да се за време званичних часова од сваког сме прегледати стечај, који се односи на потпуно бесплатна или у по цене места, даље закладна и плаћена места у кр. уг. домобранској вишој реалци и у Лудовикеј-академији у Будимпешти за школску годину 1907/1908.

— **Серум против срдобоље**. Јављају из Париза: У прекјучерашњој седници академије за медицину објавили су професори Вајар (Vaillard) и Доте (Dopter), да им је пошло за руком пронаћи серум, којим се може стати на пут срдобољи. Од 243 случаја, у којима је лечено тим серумом, умрло је само десет болесника.

— **Богиње у Паризу**. Пре неколико недеља цео Париз је био под утиском страха од црних богиња, за које се пронео глас да се шире по вароши. Новине су о њима писале, сенатори су давали своје мишљење, варошки санитет био је скоро опседнут, сви су пошли лекарима, а амбулаторије су пелцовале против богиња. Али сада после три недеље Парижије су увидели, да још нико није умро од богиња. Да ли због пелцовања? Неке новине почеле су да трагају и констатовало се, да је цела паника основана на једној великој фантазији. Аларм је дат у часу, кад су се у северној Француској појавила три случаја богиња. Али ти случајеви остали су усамљени. Новине су ипак дигле грају. Целу кампању против богиња а у корист пелцовања дигли су неки лекари и новинари у договору са фабрикантима серума против богиња. Ти фабриканти су у току неколико недеља зарадили нека четири милијона. Шпекулација им је пошла за руком а и цео Париз спасао се од епидемије.

„Која нам је голема невоља?“

— Грабеж улога око „Благовештенске“ echt-комедије. —

Карикатурне улоге око Телекаша и Шомођијаша и око те у опште комичне појаве, на жалост и срамоту нашу све смо *разграбили ми*, чеда словенске мајке.

Ми се љуто утркивасмо, да се пред високим дошљацима прикажемо као — кошер-хазафије!

Ко беше онај »фокош« и ошторош у најлепшему оделу чикоша?

ЈЕДАН РУС.

»Боже »фокош« храни, силни државни«!

Ко носаше најчрвенији лампион у јуначкој десници?

ЈЕДАН СЛОВАК.

И па́н Словен из дубине груди клицаше: »Éljen, éljen“. А словенска по́ша на врату му се од чуда чак до уха беше покренула.

„Просим пекње, брат-Словаче, а да ли се ти *сећаш* још оне:

»Хеј, Словени да л' *још* живи дух ваших ђедова?“

А ко ли беше онај један од »ранжера«, који се кидаше и упадаше, ради већега ефекта, у реч говорника *Боженика*:

— Csakugyan! Úgy van!

Ово његово „csakugyan“ беше као *кремен* јако, тај човек беше по занату *цигљар*, а по срцу:

ЧЕХ.

Лаве чешке груде!

А каквога оно далардисту тако занима тако *познати му* звук словенске мелодије, песма *Срба* »У бој....«?

ПИЈУКОВИЋА.

Није ни чудо, што бројно и материјално нам заостала браћа Словени у овој околини играху улогу смирених па́жа̑. Ови су јадници осамљени без својих *вођа*, без својих соколова.

Та онај у́ди Рус крчмар за љубав својих гостију навлачи на себе то шарено одело хортобаџских чикоша; онај учитељ Словак стрепи за своју по́шу, да му *горњак* сасвим не понесе, а онај Чех због својих цигаља виче.

А ми?

Ми поносити Срби, рођена браћа крш ног Црногорца, ми, који смо најбоље ситуирани овде у Бачкој, — и ми смо нашу народну заставу смерно преклонили овом приликом, као некада пред љутим падишахом наше робље српско што — *није* учинило!

Али: тихо!

Јоште Србин дише!

Јоште гајимо ми на дну наших груди један алем-камен, који ће кад-тад *на светлост* продрети, који нема сваки народ, нема *сваки човек*: љути **понос** образа нам српског!

»Ej, туго наша, хоћеш проћи у заман?«

Српкиња.

НОВИЈЕ.

Будимпешта, 29. марта. После тајне седнице, у којој се „судило“ дру Вајди Војеводу, настављена је у јучерашњој седници заступничке куће угарског сабора дебата о Апоњијеву законском предлогу. У име пучке странке говорио је посланик Александар *Шимоњи-Шемадам* и на крају говора свог је изјавио, да крај свих недостатака прима законски предлог, али ће — рече — бити потребно, да се при специјалној дебати учине неке важне промене, за које се он нада, да ће их сабор усвојити. По његову мишљењу Апоњијев законски предлог одлучно побољшава стање вероисповедних учитеља. Против предлога се износе замерке две врсте. Један део замерака је финансијалне природе, друге се односе на автономију вероисповести. *Холо* — вели — има право, што захтева, да народности уче мађарски већ из захвалности. Говорник држи, да је неопходно потребно, да се одрже и да ојачају вероисповедне школе, које се до сад за дуго време показале као одличне. И он жели учитељима на вероисповедним школама бољу дотацију, но што предлаже законски предлог, а захтева и примерену рекомпензацију за оне учитеље, који су уједно и појци. Признаје, да је истина, да казнене одредбе Апоњијева законског предлога врећају автономију црквених општина. За њим је говорио словачки посланик Мартин *Колар*. Он одбија Апоњијев законски предлог о школама. Оно истина мотивација тог законског предлога уверава, да закону није смер, да народностима одузме њихов језик. Но досадашње искуство учи, да се тога ипак ваља бојати. Све то већма се сужава настава на словачком језику. Скоро неће бити у Угарској човека, који ће знати словачки. А словачки народ воли свој језик. Има словачка пословица, која каже, да анђели, кад хоће Бога да обрадују, поју словачки. Словаци живе овде већ од хиљаде година амо с Мађарима у слози и миру па су ради да остане и даље тако. Но не могу допустити, да им у овој земљи језик њихов остане незаштићен. За Коларом је требао да говори румунски посланик Аурел *Влад*, али је он свој говор одгодио до идуће седнице, која ће бити тек сутра, јер данас је народна слава у смислу IV. зак. чланка од године 1898. па се неће држати седница.

Цариград, 29. марта. Арнаути су *убили скопљанског валију*.

ТЕЛЕГРАМИ
уредништву „БРАНИКА“.

Поравнање међу Угарском и Аустријом.

Беч, 30. марта. Векерлове изјаве у јучерашњим преговорима већином се врзле око финансијалних питања, нарочито око блок-ренте, у погледу које је дошло до знатна зближења. Конференције ће по свој прилици данас бити завршене а наставиће се у Будимпешти после две недеље. Аустријски министар унутрашњих послова Бинерт изјавио је да се у министарском савету мишљења не разилазе у погледу основних начела̑, на основу којих се воде преговори с Угарском.

Осуђећен ђачки збор против Апоњијева зак. предлога.

Беч, 30. марта. Словенски, румунски и немачки свеучилишни слушаоци хтели су синоћ да одрже збор, да протестују против Апоњијева зак. предлога о школама, али је полицијски повереник забранио збор те се ђаци мирно разишли.

Угарски сабор.

Будимпешта, 30. марта. Саски посланик Мелцер, упозорава на пожртвовност, коју Саси у прошлости показаше, да развију своју културу. Некоје одредбе Апоњијева зак. предлога сматра за претеране, те сужавају знатно автономију вероисповести. Противан је и оној одредби у зак. предлогу, по којој дете више предмета мора учити на мађарском језику. Кад дете не добије оспособљење, које спада у матерњи језик, то је са културног гледишта врло штетно. Не прима законски предлог.

Министар просвете гроф Апоњи изјављује, е је очекивао, да ће Мелцер и Саси у опште примити зак. предлог. Министар није вољан, да од општих начела зак. предлога ма и најмање попусти.

Страшна поплава у Србији.

Реке *Морава* и *Нишава* у Србији и њихове притоке излиле су се из својих корита, те су *поплавиле сву околину*. По последњим вестима Морава је толико надошла, да је *поплавила читава села па и вароши. Штета* је *огромна*. Морава све испред себе руши и носи собом. Што је најжалосније, *има и људских жртава*!

О тој великој поплави београдска „*Политика*" јавља ове појединости:

„Вода непрестано долази. *Сва су села поред Мораве у води.* Народ се спасава по брдима. Село Пањевац у води је. Три човека удавила су се. Војска из ћупријског гарнизона иде у помоћ са понтонима. Депешом непрестано траже понтоне и војску.

Јутрос се једна гомила од 10 сељака враћала са вашара из Крушевца својој кући за Прашину. Дошли су до Ћуприје, даље нису могли. Хтели су да газе и да виде, шта је са њиховом фамилијом, јер је њихово село близу Мораве. Од те намере насилно су заустављени и вредни потпуковник *Кнез-Милојковић* дао им је два понтона и 5 војника понтонијера, који ће их одвести кућама и да му одма јаве, како је тамо. Отишли су са зебњом да не нађу свој мал уништен.

За Параћин послата су два понтона: веле, да и тамо прети *велика опасност*. По бреговима изнад села виде се ватре и људи. Ноћ наступа. У вароши ни једног сељака. Кад сиђе вода у корито, знаће се за жртве, које мора да су велике."

Даље су стигле ове телеграфске вести о тој страшној поплави:

Шабац. Реке Сава, Дрина и Јадар нису се још излиле из својих корита, али зато надолазе.

Лаповo. Морава у околини Брзана и Милошева нагло надолази. Људи и стока, који су се затекли у доњим крајевима она два села и по воденицама, у опасности су. Дошла су у помоћ једна батериска кола са војницима а стиже и један понтон из Ћуприје.

Пожаревац. Дунав надолази нагло. Исто тако брзо надолази и Морава. Међутим Млава и Пек опали су за последњих 24 сата за читав метар. Редуте и бедеме код Љубичева вода непрестано руши.

Смедерево. Морава у срезу орашком надолази. Пола села Стари Аџибеговац под водом је. У 2 сата после подне вода провалила гат код села Трновче и коритом језавским нагло улази у села и поља.

Путеви Велика Плана—Жабаре—Марковац—Свилајнац преплављени су и саобраћај је прекинут. Преплављен је на неколико места орашки мост.

Лаповo. Милош Прокић, Риста Пантић, Христивоје Павловић и Милосав Јаковљевић из Брзана опкољени су водом на својим имањима поред Мораве.

Вода јако надолази. Тешко да ће се људи моћи спасти малим чамцима, а понтона још нема.

Ниш. Морава и Нишава излиле су се у срезовима нишком, моравеском и алексиначком.

Села Лалинац, Чапљинац и Мезграја под водом су; а села Горње Међурово, Белотинац, Малашинте, Вртиште, Бубањ, Трупале, Доње Међурово, Ново Село и Чокот опкољена су водом.

Нишава је поплавила поља села Медошевца, Јелашнице и Брзог Брода.

Алексинац. Морава је поплавила села Д. Топоницу, Д. Тријаву, Ћићину, Јасење и Вукашиновац.

Вода је поплавила пола села Делиграда и Бобовишта.

Железничка пруга преплављена је код села Белотинаца за 150 метара. Саобраћај је прекинут између Житковца и Алексинца.

Ниш. Нишава је тако надошла, да *поплава прети и самом граду*. Неколико кућа ниже вароши *поплављено* је.

Забрежје. Сава нагло надолази. *Пола села Забрежја је под водом. Колубара* је још у кориту, али је порасла од синоћ за 30 сантиметара. Исто тако и *Тамнава* придолази.

Сталаћ. *Вода је срушила* овде *пет кућа и једну пекарницу.*

Пут Сталаћ-Крушевац *сав у је води до* 8 километара. Саобраћај између Сталаћа и Ћуниса прекинут. Јужна и западна Морава од синоћ осетно опадају.

Врања. Приликом наглог доласка јужне Мораве у Новом Селу среза власотиначког *удавила* се *Мила*, кћи Ђоке *Павловића* из Новог Села. Однела ју је вода.

Најновије вести гласе:

Морава *провалила у Стари Аџибеговац. Цело село у води.* Друм код села Трновче однела вода. Саобраћај прекинут на путу Велика Плана—Жабари—Марковац—Свилајнац.

Шабац. *Дрина* је *надошла* за 150 м. *Јадар носи воденице. Сава нагло буја.*

Пожаревац. Редути и бедеми код Љубичева *порушени*. Вода *руши све* испред себе.

Ћуприја. Овде више нема војника ни понтона. Сви су отишли на спасавање. Са свих се страна тражи помоћ, која није могла бити послана.

Сталаћ. Морава *порушила још 7 кућа*. Помоћ још није стигла.

Привреда.

— **Конгрес хрватских и српских пчелара у краљевини Хрватској и Славонији** позива овим најучтивије свеколике напредне пчеларе и пријатеље пчеларству, да се изволе пријавити, који би вољни били преузети које поучно предавање из науке пчеларства на овогодишњему конгресу пчелара.

Умољавамо, да се односне пријаве изволе припослати потписаному конгрескому тајнику најдуже до конца *маја ш. г.*

Позив на конгрес и расправни програм разаслаће се у своје време.

Коначно се најучтивије умољавају чланови конгреса, да заосталу као и овогодишњу чланарину изволе припослати конгрескому благајнику г. *Еугену Каменару*, равнатељу реалне гимназије у Вуковару.

Одбор конгреса хрватских и српских пчелара.

У *Вуковару* 21. марта 1907.

Председник: Тајник:
Људевит пл. Рајзнер. Фр. Стигелмајер.

Управник: **Др. Мих. Полит-Десанчић.**
Одговорни уредник: **Јанко Перић.**

Припослано.*)

ИЗЈАВА.

Опуномоћен сам, да на допис, који је у јутарњем броју 53. „*Заставе*" изашао, следеће изјавим:

Да је допис, који се односи на гђа др. Душана *Бошковића*, адвоката из Панчева, екроз непетинит, пошто на забави великобечкеречке добротворне задруге Српкиња за све време нашег бављења ни једне речи пало није, које би икога вређати могле, те тако то је могла само каква уображена, а по Српство на срећу изгубљена величина велике *непародне странке* учинити, која је и онако у нападању најугледнијих људи огрезла.

По пошто је гђа др. Душан Бошковић тужбу суду предао, имаћемо прилике са писцем се састати и рећи му, да је један од најпокваренијих људи на овом дивном и лепом свету и уједно да није достојан поштенога друштва.

До виђења!

Вел. Бечкерек, 10. марта 1907.

Ђорђе Раша,
чиновник.

175 1-1

*) За ствари под овом рубриком не одговара уредништво овог листа ни у ком погледу — Ур. „Бр"

ТРГОВИНА.
НОВОСАДСКА ПИЈАЦА.
ИЗВЕШТАЈ

од 30. марта (12. априла) 1907. г.

Пшеница I. квалитет	— —	К	14·30 п.
„ II. „	— —	„	13·60 „
Зоб — — — — —		„	14·40 „
Јечам — — — — —		„	12·80 „
Кукуруз: — — — —		„	—·— „
окрњени (стари) —		„	10·— „
нови — — —		„	—·— „

Довоз: слаба.
Расположење за куповање: добро.
Продато је: 100 мтц. пшенице; 25 мтц. зоби, 15 мтц. јечма и 120 мтц. кукуруза.

ОГЛАСИ.

Изашла је из штампе, готова је и растурује се књига

ПРОПАСТ НАРОДА
и
СЕОБА У АМЕРИКУ.

Спевао, написао и о свом трошку издао: Негован Ранитовић, црквени певац, књигопродавац и члан „Српске Матице".

Књига **са писчевом сликом** износи 4 штампана табака.

Цена јој је 40 пешура и пара дин.

Препродавци добијају 20% рабата.

Добија се код писца

Негована Ранитовића
Суботиште, последња пошта
Буђановци, Срем.

167 3-12

ОБЈАВА.

Част ми је пошт. грађанству до знања ставити, да се у мојој

КРОЈАЧКОЈ РАДЊИ

налази **богат** избор **енглеских** и **француских штофова**; тако исто стављам до знања, да сваки кројачки посао обављам са **најумеренијом ценом** и **солидном послугом** а по **најновијем кроју** и **фасону**.

Молећи за што многобројнију посету

јесам с поштовањем

Андрија Балашић

146 3 3 Турчинска улица бр. 16. у **Новом Саду**.

✝

Јавна захвала.

Приликом тешке жалости, која ме је емрћу моје никада непрежаљене и добре жене

Љубице

задесила, сматрам за своју дужност захвалити се г. г. свештеницима, имено пречасном г. Миливоју Сивачком, као и преч. г. Гојку Каћанском, који из поштовања наспрама покојници нису бесплатно опојаше и сахранише; даље изричем благодарност целокупном учитељском телу, који скупа на укопу присуствоваше, а наособ г. г. учитељима Озрену Загорици, Милану Ј. Настићу, Витомиру Рупићу, Милану Каћанском, Миливоју Загорици, који такођер из поштовања наспрама покојници сваку награду одбише, такођер изјављујем своју најтоплију благодарност славној српској женској добротворној задрузи, која је корпоративно на укопу своје сачланице учествовати изволела.

Нека моју искрену благодарност приме сви моји пријатељи и познаници, који су ми било телеграфски било писмено или усмено своје саучешће изразили.

Напослетку нека је хвала целокупном грађанству без разлике сталежа и вере, који моју добру Љубицу испратише.

Хвала свима и свакоме!

У СЕНТОМАШУ, 10. априла п. р. 1907.

181 1-1 Ожалошћени супруг:
Ђорђе Р. Стефановић.

✝

Јавна захвала.

У великој туги за мојим непрежаљеним несрећним мужем

СТЕВОМ

овим путем изричем захвалу свима оним искреним пријатељима нашим, који му последњу услугу указаше на путу његову до вечне му куће.

На првоме месту нека приме захвалу моју и моје сирочади најискренији пријатељ наш др. Раја Марковић, који је сву бригу око укопа несрећног мог мужа примио на себе.

Хвала бечкој црквеној општини српској са преч. г. протом Мишићем, који не примише награде за укоп. Хвала г. г. медицинарима: Адамовићу и Мемчиловићу, који се са покојником у својим говорима опростише.

А нарочито нека је хвала свима оним пријатељима покојниковим, који потпуно осећају наш тешки губитак и још теже прилике, у којима после смрти његове остадосмо.

У ТУРИЈИ, 29. марта 1907.

удова **Јулка Стеве Попића**,
рођ. **Вучерић**

180 1-1 са троје сирочади.

Az ujvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.

1861/1907. Tkv. szám. 177 1—1

Póthirdetmény.

Az ujvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy az ujvidéki takarékpénztár végrehajtatónak özv. Gyenizse Sándorné és társai ujvidéki lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 2500 korona és jár. iránti végrehajtási ügyében 614/907. szám alatt kibocsátott árverési hirdetményben az ujvidéki 556. számu tkvi betétben felvett 1707., 1708. hrszámu 24. ö. i. sz. házra az 1907. évi **május hó 11-ik napjának délutáni 3 orájára** kitüzött árverés az 1881. évi LX. t. cz. 167. §-a alapján Ernst János és Róth végrehajtató érdekében is 2500 korona tőke követelése és jár. kielégitése végett megtartatni fog.

Ujvidéken 1907. évi márczius hó 4-én.

SZABÓ
kir. törvényszéki biró.

1640/1907. Tkv. szám. 176 1—1

Árverési hirdetmény.

Pekló Jakab és Béla ujvidéki lakos végrehajtatóknak kiskoru Rafesik Mihály ujvidéki lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 1450 korona tőkekövetelés, ennek 1903. évi junius hó 1-től járó 8% kamatai 121 kor. 90 fil. perbeli és végrehajtási már megállapitott, valamint jelenlegi 24 kor. 30 fil. és a még felmerülendő költségek kielégitése végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság területén levő az ujvidéki 1237. sz. betétben kiskoru Rafesik Mihály nevén álló A. † 1. sor 3247. hrszu. 9. ö. i. sz. 107. négyszögölterületü a Daru utczában fekvő ház a C. 5. alatt Rafesik Anna javára bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog fenntartással, ha a megelőző jelzálogos hitelezők részére bekebelezett és ezennel 2900 koronában megállapitott vételár igértetik, amennyiben ezen összeg meg nem igértetik, a ház a haszonélvezeti jog nélkül nyomban 2150 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására **határidőül 1907. évi május hó 11-ik napjának délutáni 3 orája** a kir. törvényszék árverési termébe tüzetik ki.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK.

1. Ezen árverésen a fent körülirt ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át vagyis 215 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat pénznek előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Ujvidéken a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1907. évi február hó 27-én.

SZABÓ
kir. törvényszéki biró.

Највећи избор

готовог мушког, женског и дечјег одела, за господу одело по мери од **правог енглеског** штофа, као и цео прибор за „српске соколаше", добија се једино **у првој и највећој српској трговини**

Стевана Ј. Капамације
у Новом Саду
Главна улица број 25.
Најјефтиније цене.

145 7—52

Власник и издавалац: деоничарско друштво »Браник«

Штампарија деоничарског друштва »Браника«